

**Александар
ВУЧЕВСКИ**

АЛТЕРНАТИВЕН ТУРИЗАМ

Л

ани една мала група француски новинари-авантуристи дојде да ја посети Македонија. Неколкуте дена кои ги поминаа овде тие ги искористија за истражување на нашите потенцијали во однос на алтернативниот туризам.

Особено се интересираа за велосипедските тури по нашите планини и другите видови екстремни спортови, за кои нашата земја има идеални услови. Тие не заминаа во нашите "традиционални" дестинации, повеќе ги интересираа досега неискористените туристички ресурси. За нив многу поинтересни беа падините на високите планини, кои ги освојуваа со помош на своите велосипеди, отколку плажите на езерата. Подоцна нивните впечатоци беа преточени во написот кој го објавија француските списанија. Овој мој текст е премал за во него да се прераскажат сите позитивни работи, кои тие ги напишаа за Македонија и за нејзините природни убавини. Нашата држава тие ја нарекоа "последното неоткриено парче земја во Европа". Многу искрено, и секако не од обична куртоазија, француските новинари не штедеа комплименти за нашиот потенцијал за алтернативен туризам.

Овој потенцијал е малку, или речиси воопшто не е искористен. Туризмот веќе одамна не е само сонце и вода. Денешните туристи од младата генерација се многу пољубопитни, сакаат да истражуваат. Тие едноставно се заситени од регуларната туристичка понуда и сакаат нешто повеќе. Тоа е новиот тип на туристи-авантуристи. Тие се интересираат за екстремните спортови. За нив добро поминат одмор не е оној со мирно лежење на плажите, туку напротив, оној кој ќе биде исполнет со многу возбуда и зголемен адреналин. Екстремен велосипедизам, рафтинг, кањонинг, сноуборд, параглајдерство се само некои од новите туристички термини, кои станаа актуелни последниве десеттина години. Македонија ги има сите природни предуслови за развој на вакиот туризам. Тука се кањонот Матка, пештерите во Порече, падините на Бистра и на Кораб, терените на Шар Планина. Никакви посебни подготовки на терените не се потребни, бидејќи за екстремните спортови недопрената природа сама по себе е доволна инфраструктура.

Сепак, како и за сите други работи, кога во државава ќе треба ние сами нешто да направиме, тука некако целата работа се кочи. Имено, алтернативниот туризам кај нас сè уште е на почеток. Без речиси никаква поддршка од институциите, оставен е само на мала група ентузијаста, кои се обидуваат на своја рака нешто да направат.

**СО МНОГУ МАЛИ
ИНВЕСТИЦИИ И
ИСКОРISTУВАЊЕ
НА ПРИРОДНИОТ
ПОТЕНЦИЈАЛ, МНОГУ
НАСКОРО ЌЕ ГИ
ВИДИМЕ ПРВИТЕ
СТРАНСКИ ТУРИСТИ
КОИ ЌЕ ДОАЃАТ НА
РАФТИНГ НА НАШИТЕ
РЕКИ**

Првите резултати веќе се видливи, но има уште многу да се работи. Потребна е државна стратегија за развој на вакиот вид туризам. Неопходна е и агресивна маркетиншка промоција на потенцијалите на Македонија во странските медиуми и на Интернет. Моментната состојба на ова поле е повеќе од

Не можеме да се надеваме на посериозен развој во туризмот сè додека ги користиме истите туристички брошури од времето на Шаховската олимпијада во Скопје од 1972 година.

загрижувачка. Туристичките проспекти за Македонија се застарени и сè уште се употребуваат речиси истите брошури, кои се користеле за Шаховската олимпијада во Скопје од 1972 година. Иста е и ситуацијата со Интернет презентацијата. Нашите сајтови за туризам се оскудни, со малку информации. Ова е неприфатливо во ситуација кога користењето Интернет во областа на туризмот секаде веќе е втемелен стандард. Преку Интернет се прават резервации, се купуваат билети, се планира одморот. Тоа што во светот веќе е вообичаена работа, кај нас е научна фантастика.

Уште еден пример за тоа што мислат странците за нашата земја е Интернет страницата изработена од еден Полјак, посветена на Македонија. Имено, извесниот Станислав Пигон овде престојувал неколку месеци, и многу му се допаднало. По враќањето во својата татковина тој изработил прекрасен сајт за убавините и за историјата на нашата земја. Токму оваа Интернет страница е многу подобра и посодржинска од многу овдешни. И повторно, по не знам кој пат, ни се повторува познатиот синдром од кој страдаме-другите да работат за Македонија повеќе од нас самите.

Ваквата ситуација мора итно да се промени доколку сакаме да станеме сериозна туристичка дестинација. Денес туризмот е една од највонските економски гранки. Во некои држави од нашето опкружување годишните девизни приливи од туризмот се мерат со милијарди. Ние, секако, не можеме преку ноќ да станеме туристичка велесила. Но, сепак треба да се обидеме и ние да откинеме парче од огромниот профит. Според мене, токму алтернативниот туризам треба да биде нашиот најсилен адут. Во овој контекст повторно би потсетил на една малку подзаборавена идеја за фомирање Министерство за туризам. Една ваква државна институција многу би помогнала во организацијата и во промоцијата на туризмот. Би одел и чекор понапред, формирање специјализирана Агенција за алтернативен туризам, во која би можело да се вработат и странски експерти во оваа област. На крај сакам да кажам дека ме радуваат почетните успеси на еден друг вид алтернативен туризам, кој срамежливо почна да се развива кај нас пред неколку години - винскиот туризам. Ова е добар пример како приватната иницијатива и претприемничкиот дух во комбинација со мала помош од државата дава добри резултати.